

Skyddsutrustning, personlig

Bakgrund

Arbetsmiljöverkets föreskrifter om användning av personlig skyddsutrustning, [AFS 2001:03](#), ligger till grund för denna lokala föreskrift. Med personlig skyddsutrustning avses varje utrustning som är avsedd att bäras eller hållas av en person till skydd mot en eller flera risker som skulle kunna hota dennes säkerhet eller hälsa under arbetet samt varje tillbehör, som är avsett att uppfylla detta mål.

Arbetsgivarens ansvar

Arbetsgivaren skall informera arbetstagaren om de risker som den aktuella personliga skyddsutrustningen skall skydda mot. Arbetsgivaren skall även ordna med instruktion och övning och, om det behövs, demonstrera hur utrustningen skall användas så att avsedd skyddseffekt uppnås. Arbetsgivaren skall, innan personlig skyddsutrustning väljs, analysera och bedöma riskerna vid arbetet och vilka egenskaper utrustningen skall ha för att skydda mot dessa. Därvid skall hänsyn tas även till risker som utrustningen i sig kan orsaka. Bedömningen skall revideras när någon förändring inträffat som har betydelse för bedömningen. Arbetsgivaren skall tillhandahålla den personliga skyddsutrustning som behövs för arbetet. Arbetsgivaren skall se till att den personliga skyddsutrustningen underhålls, kontrolleras, repareras och förvaras så att dess skyddseffekt och hygieniska standard bibehålls.

Arbetstagarens ansvar

Arbetstagaren skall följa givna instruktioner vid användning av den personliga skyddsutrustningen. Arbetstagaren ska känna till varför/när/var/hur utrustningen ska användas, vilken typ som ska användas, var utrustningen kan hämtas, när/hur utrustningen ska

rengöras, hur skyddseffekten kontrolleras, när underhåll behövs/när utrustningen behöver bytas ut och var reservdelar finns.

Vid användning av personlig skyddsutrustning skall hänsyn tas till arbetets varaktighet, den fysiska och psykiska belastningen, riskens omfattning och frekvens, de särskilda förhållanden som råder på arbetsplatsen samt prestanda hos den aktuella personliga skyddsutrustningen.

På en intensivvårdsavdelning förändras vårdsituationer snabbt, vilket kräver en ständig beredskap och värdering av hur olika arbetsmoment utförs. Det är angeläget att arbetstagaren uppmärksammar arbetsgivaren om utrustningens skyddseffekt försämrats.

Skyddsutrustning

Vanligt förekommande skyddsutrustning på TIVA är skyddshandskar, plastförkläde samt visir och munskydd.

Skyddshandskar

Skyddshandskar ska användas vid risk för kontakt med kroppsvätskor, för att mängden mikroorganismer inte ska bli så stor att handdesinfektion inte får full effekt. Skyddshandskar ska bytas mellan varje vårdmoment.

Plastförkläde

Plastförkläde ska användas vid risk för kontakt med kroppsvätskor och annat biologiskt material för att skydda arbetskläderna. Bedöm behov av långärmat plastförkläde för att skydda underarmar. Plastförkläde är engångs och ska bytas mellan varje patient. Vid behov ska plastförkläde även bytas mellan vårdmoment hos samma patient.

Visir/skyddsglasögon

Vid risk för stänk av kroppsvätskor mot ansiktet använd heltäckande visir, vid behov kombinerat med vätskeavvisande munskydd (IIR) alternativt skyddsglasögon i kombination med vätskeavvisande munskydd (IIR). Visir/skyddsglasögon ska rengöras och/eller desinfekteras mellan varje användning och om det förorenas.

Andningsskydd

Andningsskydd ska användas vid misstänkt eller bekräftad luftburen smitta eller droppsmitta.

Se rutin [Luftvägssmitta vårdhygieniska aspekter \(vgregion.se\)](#)

Se rutin [Instruktion för användning av andningsskydd \(vgregion.se\)](#)

Stick- och skärskada

Förebyggande åtgärder

Arbeta på ett säkert sätt så att stick- och skärskador undviks. Detta innefattar bland annat att arbetet planeras så att det kan utföras metodiskt med bra arbetsställning samt att använda produkter med integrerad säkerhetsfunktion om detta finns tillgängligt. För vidare läsning se [Vårdhandbokens avsnitt, stick- och skärskador samt exponering med risk för blodburen smitta hos personal, förebyggande rutiner.](#)

I händelse av stick och skärskada på TIVA

Se rutin [vårdhygien- stick- och skärskada samt exponering för blod eller blodtillblandade kroppsvätskor.](#)

Ögondusch

En lättåtkomlig ögonspolningsanordning ska finnas i verksamheter där det finns risk för stänk av ämnen som kan skada ögonen, [AFS 2020:1](#). Ögonduschen är belägen vid handfatet i beredningsrummet. Vid användning, följ instruktionen på förpackningen.

I händelse av uppkommen skada med kemikalier finns en mapp med riskbedömningar/kemikalieförteckning på hyllan i stora sköljen, som ger information om vidare handläggning. På dagtid kan även kemikalieombud Martina Larsson kontaktas.

Relaterad information

[AFS 2001:03](#)

[AFS 2020:1](#)

[Vårdhygien- Basala hygienrutiner](#)

[Vårdhygien- grundläggande vårdhygieniska principer](#)

Arbetsgrupp

Marielle Fohlin Leidefeldt och Mikael Löfgren, instruktörer TIVA.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Thorax och kardiologi

Innehållsansvar: Lukas Lannemyr, (lukla), Överläkare

Godkänd av: Kristofer Skoglund, (krisk3), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9805-1593997-2094

Version: 10.0

Giltig från: 2025-04-02

Giltig till: 2027-04-02